

[Lise Østergaard]

Pressen har i de seneste måneder vist betydelig interesse for enkelttilfælde, hvor barnløse ægtepar, som søger adoptionstilladelse, har følt sig – og utvivlsomt i en række tilfælde med grund kunnet føle sig – dårligt behandlet. Jeg synes, det er godt og rigtigt, at disse spørgsmål bliver drøftet offentligt.

Barnløse ægtepar, som søger adoptionstilladelse, er jo i en umådelig sårbar situation. Ofte har mange års skuffede forventninger om graviditet og egne børn slidt nerverne tynde, således at længselen efter et barn er blevet umådelig stærk og påtrængende. Netop derfor må vi kræve den største årvågenhed og påpasselighed i sagsbehandlingen, så ingen ansøgere forlader det offentlige system i en dårlig forfatning.

Der er meget uensartede og i visse tilfælde helt urimeligt lange ventetider i nogle sociale centre – jeg er oplyst om, at tidsforløbet imellem optagelse på venteliste og afgørelse om godkendelse eller afslag kan variere fra et halvt år til helt op imod tre år, og det finder jeg for det sidste tilfælde fuldstændig uacceptabelt og aldeles unødigt belastende for ansøgerne.

Men når det er sagt, må vi vel også erkende, at der er brug for en vis fasthed i de regler, vi skal følge. Justitsministeren har allerede gjort opmærksom på, at vores mulighed for at opnå at adoptere børn fra udlandet bl.a. er afhængig af, at vi i Danmark er kendt for at være meget omhyggelige. Da må vi også erindre, at adoptionsloven først og fremmest tager sigte på at beskytte det barn – det være sig et dansk eller et udenlandsk barn – som man vil betro til fremmede. Således har adoptivbarnet krav på at blive modtaget af de bedst egnede adoptivforældre overhovedet. Ikke bare i almindelighed, men også matchet direkte i forholdet mellem det enkelte barn og det specielle forældrepar. Men omvendt har den, som ønsker at adoptere et barn, ikke noget absolut krav på at få dette ønske opfyldt af samfundet. Det må være grundvilkårene, som forholdet er i dag.

Jeg skal gøre bemærkninger til nogle af de problemområder, som er blevet berørt. Det første drejer sig om alderskriteriet, som jo netop er det spørgsmål, der har været mest ivrigt drøftet også ved de foregående debatter. Efter yderligere behandling i retsudvalget er der sket lempelser med hensyn til alderskriteriet. Jeg synes ikke, at en almen øvre

aldersgrænse for adoption er urimelig. Jeg synes, det er naturligt, at der kun indgås adoptionsforhold til fremmede børn inden for den periode af livet, hvor en familie normalt ville få egne børn. En øvre grænse ved omkring 40 år svarer rimeligt nok hertil, så jeg synes ikke, der er grund til at ændre på det forhold, idet vi igen må fastholde, at det først og fremmest er barnets tarv, vi skal have for øje.

Den absolutte grænse gælder adoption af danske og udenlandske spædbørn, men der er allerede mulighed for betydelige overskridelser, når det drejer sig om adoption af større børn, således at disse med hensyn til aldersforskellen mellem barn og forældre har samme stilling som de små børn.

Og så dette spørgsmål, at alderskriteriet i nogle tilfælde anlægges eksklusivt af centrene, således at der kan ske en afvisning, også en afvisning uden forundersøgelse, alene under henvisning til alderskriteriet, hvor man kunne forestille sig, at alderskriteriet ville indgå som et led i en samlet helhed. Jeg er ikke helt uenig i en vis utilpashed derved, idet jeg overhovedet finder, at meget rigoristisk anvendte bestemmelser uden individuelle hensyn netop er det, der fører til, at ansøgere kan føle, at man kommer i klemme i systemet. Det er en oplevelse, som jeg overhovedet synes bør mindskes mest muligt.

Jeg vil anbefale, at vi i retsudvalget beder om at få oplyst, hvor hyppige disse afvisninger alene med henvisning til alderskriteriet er. Jeg synes, det er vigtigt, om det er noget, der forekommer meget sjældent, eller det er en stor gruppe.

Det bør aldrig forekomme, at ansøgere kommer i klemme med alderskriteriet, fordi deres sag bliver behandlet meget langsomt af myndighederne. Men set fra den anden side vil jeg sige, at det bør være meget sjældent, at seriøse ansøgere kommer så sent med deres ønske om adoption, at der er en overhængende risiko for at komme i klemme med alderskriteriet. Jeg synes, man må forvente så megen planlægning af tilværelsen og sådan et tidsperspektiv hos mennesker, der ønsker at påtage sig det meget store ansvar, som det er at gøre et fremmed barn til sit eget, at man ikke tumler ind i at komme for sent med sin ansøgning. Ønsket om at adoptere må ikke opstå pludseligt og i panik på et tidspunkt, hvor den egne fertile livsperiode